

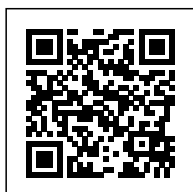
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

623/0

**Písemná interpelace poslankyně Olgy Richterové na předsedu vlády
Andreje Babiše ve věci vládní politiky vůči Číně v souvislosti se zprávami
o soustavném porušování lidských práv včetně obchodu s nezákonně
odebíranými lidskými orgány**

Předkladatel: Richterová Olga
Doručeno poslancům: 15. října 2019 v 18:22

Ve smyslu § 112 odst. 4 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, předkládám poslancům následující interpelaci poslankyně Olgy Richterové na předsedu vlády Andreje Babiše a odpověď předsedy vlády Andreje Babiše na tuto interpelaci. Poslankyně požádala o zařazení uvedené odpovědi na pořad schůze Poslanecké sněmovny. Interpelace a odpověď jsou přílohami sněmovního tisku.

Radek Vondráček v. r.
předseda Poslanecké sněmovny

V Praze dne 15. října 2019

Příloha

INTERPELACE

poslankyně Olgy Richterové

**na předsedu vlády Andreje Babiše
ve věci vládní politiky vůči Číně v souvislosti se zprávami o soustavném porušování
lidských práv včetně obchodu s nezákonně odebíranými lidskými orgány**

**a odpověď předsedy vlády Andreje Babiše
na interpelaci**

Evidenční číslo interpelace: 677

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum:	01-08-2019
Č.j.	Přilohy:
RS 2019/10290	

Interpelovaný:

Vážený pan
Ing. Andrej Babiš,
předseda vlády České republiky

prostřednictvím
Mgr. Radka Vondráčka,
předsedy Poslanecké sněmovny PČR

odesláno do datové schránky Kanceláře
Poslanecké sněmovny bykaigw

Vytvořila: Mgr. Zuzana Freitas Lopesová
asistentka poslankyně
PhDr. Olgy Richterové, Ph.D.
richterovao@psp.cz
tel. 776 278 860
Doručeno: do datové schránky skn57hq
Datum: 1.8.2019

Interpelace poslankyně Olgy Richterové na předsedu vlády České republiky Andreje Babiše ve věci vládní politiky vůči Číně v souvislosti se zprávami o soustavném porušování lidských práv včetně obchodu s nezákonně odebranými lidskými orgány

V souladu s ustanovením čl. 53 odst. 1 Ústavy České republiky a § 110 a násl. zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, se na Vás jako poslankyně zvolená za Piráty obracím s touto interpelací:

Vážený pane předsedo vlády,

Piráti předložili spolu se senátorem Markem Hilšerem návrh zákona o transplantacích, sněmovní tisk 498, který navrhuje řešení nevyhovující situace v oblasti právní úpravy transplantace orgánů.

Vaše vláda k němu zaujala nesouhlasné stanovisko. V tomto duchu jste odpověděl i na moji interpelaci č. 641 (dopis s číslem jednacím 23595/2019-UVCR-2), když jste uvedl: "Čínská vláda v této věci vydala oficiální prohlášení, podle kterého v roce 2015 došlo ke změně stávající praxe při odebírání lidských orgánů, a deklarovala, že nehodlá pokračovat v prodeji orgánů popravených vězňů bez souhlasu jejich příbuzných." Nijak jste ale nevedl, jak toto vládní prohlášení koresponduje s realitou.

Ptala jsem se také na Vaši vládní reakci na to, že Senát přijal svým usnesením č. 131, z 20. března 2019 jasnou výzvu, ať vaše vláda koná - ocituji výzvu na vládu Čínské lidové republiky:

k okamžitému propuštění jejich občanů, vězněných na základě jejich politického přesvědčení, víry nebo etnické příslušnosti, z vězení a převýchovných pracovních táborů.

Ve Vaší odpovědi z 23.7.2019 jste uvedl:

Rád bych Vás ujistil, že podpora lidských práv ve světě je prioritní oblastí české zahraniční politiky. Ministerstvo zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) lidskoprávní situaci v Číně dlouhodobě pozorně sleduje a na porušování lidských práv v zemi reaguje jak bilaterálně, tak na mezinárodních fórech.

Na posledním zasedání Rady OSN pro lidská práva v Ženevě (24. června – 12. července 2019) ČR vyzvala čínskou vládu k plné spolupráci s Úřadem Vysoké komisařky OSN pro lidská práva a k dodržování mezinárodních závazků v oblastech Sin-tiang a v Tibetu.

ČR rovněž vystoupila v rámci Univerzálního periodického přezkumu (UPR) lidskoprávní situace v Číně 6. listopadu 2018 se čtyřmi doporučeními k: (1) ratifikaci Mezinárodního paktu o občanských a politických právech; (2) právu na spravedlivý proces s apelem na propuštění obránců lidských práv, včetně právníků; (3) zajištění svobody náboženství a vyznání a ukončení pronásledování příslušníků etnických a náboženských menšin, včetně v provincii Sin-tiang a (4) zrušení či revizi zákonů porušujících svobodu vyjadřování.

Při své poslední cestě do Číny v listopadu 2018 ministr zahraničních věcí se svým čínským protějškem Wangem I hovořil mimo jiné o tom, že součástí česko-čínského dialogu musejí být i lidská práva.

MZV ČR bude lidskoprávní vývoj v Číně nadále bedlivě sledovat a s čínskou vládou povede i v budoucnu o lidských právech otevřený dialog. Při vhodných příležitostech budeme otevírat témata obsažená v doporučeních UPR.

Přestože je Čína smluvní stranou Úmluvy OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, v minulosti se objevovaly četné indikace odebrání orgánů čínským vězňům odsouzeným k trestu smrti bez možnosti svobodného a informovaného rozhodnutí.

Strana 1 / 3

Jsem ráda, že si Vaše vláda tohoto všeho je vědoma.

Ovšem objevily se další skutečnosti:

Čínská návštěva jednala se zástupcem ministerstva průmyslu a obchodu dle údajů čínské strany mimo jiné o spolupráci na budování mechanismů sdílení informací, jakož i o společenském kreditu.

Podrobnosti o návštěvě uvedla sinoložka, profesorka Olga Lomová, dne 22.7.2019:

Podle zprávy zveřejněné 10. července 2019 na webových stránkách Centra mezinárodní spolupráce Státní komise pro rozvoj a reformu Čínské lidové republiky (SKRR) navštívila ve dnech 26. -29. 6.2019 Českou republiku čínská delegace.

Dne 27. června 2019 delegace navštívila Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky a vyměnila si názory v pragmatické spolupráci v oblasti digitální ekonomiky, inteligentního města a sociálního úvěru v rámci „Jeden pás, jedna cesta“.

Jako hlavní témata jednání s náměstkem ministra průmyslu a obchodu Vladimírem Bártlem zpráva uvádí digitální ekonomiku, finanční služby a budování systému společenského kreditu.

Žádám tímto o písemnou odpověď na následující dotazy:

1. O čem skutečně jednala čínská strana 27.6. 2019 s náměstkem ministra průmyslu a obchodu Vladimírem Bártlem?
2. Jak Vaše vláda reagovala na to, pokud čínská strana o obsahu jednání z 27.6. 2019 neinformovala pravdivě?
3. Jak vláda České republiky v praxi naplňuje Úmluvu Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány (ratifikovanou v roce 2015) ve spojitosti se situací v Čínské lidové republice?
4. Způsobu jakým Čínská lidová republika nakládá se svými občany a porušuje jejich základní lidská práva si všímají i další země. Dvacet dva států včetně našich klíčových spojenců z Německa, Francie a Velké Británie napsalo nejvyšším úředníkům OSN pro lidská práva své výhrady a vyzvalo je k akci. Hodlá se Česko připojit k této aktivitě a upozorňovat na to, že náš obchodní partner zavírá vlastní občany do pracovních táborů, využívá je jako levný zdroj orgánů a jejich děti násilně odebírá a převychovává?
5. V kontextu lidských práv nelze přehlížet ani to, že Komunistická strana Číny je zásadně prorostlá s byznysem, ovládá technologie a má plnou vládu nad internetem - sledování všech občanů je na takové úrovni, že narušení soukromí je téměř všudypřítomné. Tematizuje nějak Vaše vláda při jednání s Čínskou lidovou republikou i tyto skutečnosti?
6. Jaký postoj zaujímá Česko reprezentované Vaší vládou ke konečnému rozsudku Londýnského tribunálu - <https://chinatribunal.com/>? (Zkrácené znění rozsudku v překladu přikládám v Příloze č. 1.)

Žádám o konkrétní odpověď na každou jednotlivou otázku samostatně.

V úctě,

PhDr. Olga Richterová, Ph.D.
místopředsedkyně Výboru pro sociální politiku PSP ČR

Příloha 1: zkrácené znění rozsudku Londýnského tribunálu

Příloha 2: 131. usnesení z 12. funkčního období Senátu PČR

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má úkon učiněný prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.

Příloha č. 1

ZKRÁCENÁ VERZE ROZSUDKU LONDÝNSKÉHO TRIBUNÁLU

V prosinci 2018 tribunál vydal předběžný rozsudek:

„Členové tribunálu jsou si jisti, jednomyslně a nade vši pochybnost, že v Číně docházelo k nucenému odebrání orgánů vězňům svědomí, a to po významné časové období a se značným počtem obětí.“

Od té doby se tribunál musel potýkat s všudypřítomnou kulturou utajování, mlčení a mlžení ze strany Čínské lidové republiky u značné části materiálů, které by pomohly zjistit, zda v Číně k nucenému odebrání orgánů skutečně docházelo. Tribunál se ovšem navzdory tomu nenechal zastrašit a byl schopen dosáhnout jednoznačného závěru i na základě důkazů, které mu byly k dispozici.

Pověst Číny jako země, která značným způsobem porušuje lidská práva, tribunál v jeho rozhodování nijak neovlivnila. Tribunál postupoval způsobem, který zaručuje spravedlivé posouzení zájmů Čínské lidové republiky (ČLR) a během každého kroku celého procesu žádal ČLR o spolupráci.

Tribunál zvážil všechny důkazy, které měly mnoho různých podob, a každý dílčí případ posuzoval pouze na základě důkazů týkajících se tohoto konkrétního případu a ničeho jiného. Díky tomu mohl dojít k závěrům, které nejsou nijak ovlivněny pověstí ČLR ani jinými potenciálními zdroji předsudků.

Tyto závěry jsou následující:

- Čekací lhůty na orgány pro transplantace (slibované lékaři a nemocnicemi v ČLR) byly mimořádně krátké
- Docházelo k mučení členů hnutí Fa-lun-kung a Ujgurů
- Byly nashromážděny číselné údaje (s vyloučením pochybných dat od ČLR), které dokládají:
  - počet provedených transplantací
  - naprostou nemožnost toho, že by v nedávno zavedeném systému dobrovolného dárcovství v ČLR mohl být dostatek vhodných dárců pro takový počet prováděných transplantací
- Došlo k masivnímu rozvoji infrastruktury zdravotnických zařízení a nárůstu zdravotního personálu pro transplantace orgánů, a to v mnoha případech započatému ještě předtím, než vznikl systém pro dobrovolné dárcovství
- Existují přímé i nepřímé důkazy o tom, že docházelo k nucenému odebrání orgánů

Tyto jednotlivé závěry společně vedou k nevyhnutelnému konečnému závěru, kterým je, že:

nucené odebrání orgánů probíhalo po celé Číně po řadu let, a to v rozsáhlém měřítku, a jedním ze zdrojů orgánů, a pravděpodobně hlavním zdrojem, byli členové hnutí Fa-lun-kung. Soustředěná

perzekuce a zdravotní testování Ujgurů je jev časově mladší a je možné, že se časem objeví důkazy o tom, že docházelo k nucenému odebrání orgánů i u této skupiny. Tribunál nemá žádné důkazy o tom, že by byla rozsáhlá infrastruktura spojená s transplantačním průmyslem Číny odstavena z provozu, a protože nemá žádné uspokojivé vysvětlení zdroje orgánů, které jsou i dnes relativně rychle dostupné, dochází k závěru, že praxe nuceného odebrání orgánů probíhá dodnes.

Tribunál zvažoval, zda se jedná o zločin genocidy.

Jak hnutí Fa-lun-kung, tak i Ujgurové se v Číně dají považovat za „skupinu“ pro účely posuzování zločinu genocidy.

V případech Fa-lun-kung byly jednoznačně prokázány následující aspekty zločinu genocidy:

- Zabíjení členů skupiny
- Závažné fyzické nebo psychologické násilí páchané na členech skupiny

Na základě právního poradenství, které mu bylo poskytnuto, proto tribunál došel k závěru, že zločin genocidy byl jednoznačně prokázán s výjimkou jednoho aspektu.

Zbývajícím aspektem, který by byl potřeba pro prokázání zločinu, je konkrétní *záměr* páchat genocidu.

S ohledem na právní poradenství, které mu bylo poskytnuto, tribunál konstatuje, že si *nemůže* být jist, že v tomto případě byl prokázán konkrétní záměr, a proto si ani *nemůže* být jist, že bylo dokázáno páchaní genocidy.

Tribunál chce nicméně poukázat na to, že existence konkrétního záměru *nemusí* nutně činit zločin genocidy horším z hlediska morálního, než je jiný zločin proti lidskosti dokázaný stejnými fakty.

Tribunál poznamenává, že nucené odebrání orgánů je z morálního hlediska bezprecedentní, a to i ve srovnání jednotlivých vražd s vraždami páchanými během masových zločinů minulého století. Podle některých až mnohých názorů je možné dojít k ospravedlnitelnému závěru, že zde pravděpodobně či vysoce pravděpodobně *došlo* ke genocidě.

Z tohoto důvodu po zvážení dostupných důkazů i znění příslušných zákonů nemáme pochyb o tom, **že ti, kteří mají pravomoc zahájit vyšetřování a soudní řízení u mezinárodních soudů nebo u OSN, jež by prověřilo, zda byla spáchána genocida, mají povinnost tak učinit.** Měli by tak učinit neprodleně, aby bylo zjištěno, kdo nese zodpovědnost za jednání, jež porušuje ustanovení Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia.

Páchání zločinů proti lidskosti na hnutí Fa-lun-kung a Ujgurech bylo prokázáno nade vši pochybnost, a to na základě důkazů o jednom či více případech následujících činů, které společně tvoří právní definici takových zločinů:

- vražda¹
- vyhlazování²
- věznění nebo jiné závažné krácení osobních svobod v rozporu se základními pravidly mezinárodního práva³
- mučení⁴

¹ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. a.

² Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. b a článek 7, odst. 2., písm. b.

³ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. e.

⁴ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. f a článek 7, odst. 2., písm. e.

- znásilňování a další podoby sexuálního násilí srovnatelné závažnosti⁵
- pronásledování na základě rasových, národnostních, etnických, kulturních či náboženských charakteristik, které je jednoznačně považováno za nepřijatelné podle mezinárodního práva⁶
- nucené zmizení⁷

a to v rámci rozšířených a systematických útoků proti členům hnutí Fa-lun-kung a Ujgurům.

Co se týče otázky Ujgurů, tribunál získal důkazy o zdravotních testech prováděných v měřítku, které by umožnilo mimo jiné z této skupiny udělat jakousi „orgánovou banku“. Situaci Ujgurů a území, kde žijí (které je velmi rozsáhlé), již celý svět se zájmem sleduje, díky čemuž by bylo možné jim poskytnout pomoc lépe než členům hnutí Fa-lun-kung, kteří jsou rozprostřeni po celé zemi.

Vlády a mezinárodní orgány musí konat svou povinnost nejenom z hlediska možného obvinění z genocidy, ale také z hlediska zločinů proti lidskosti, které tribunál nepovažuje za o nic méně zásadní. I když vyjdeme z předpokladu, že svou povinnost konat nebudou, pak platí, že v době internetu jsou občané, kteří obvykle bývají bezmocní, mnohem větší silou, než si možná uvědomují. Trestná činnost páchaná v takovémto rozsahu by mohla umožnit jednotlivcům z celého světa společně vyvíjet tlak na své vlády tak, aby tyto vlády a další mezinárodní orgány **nemohly nejednat**.

Vlády i kdokoliv další, kdo se významným způsobem zapojuje do komunikace a interakce s ČLR, což zahrnuje mimo jiné:

- lékaře a zdravotnické instituce
- zástupce průmyslu a firmy, zejména aerolinky, cestovní společnosti, společnosti ze sektoru finančních služeb, právní firmy a farmaceutické společnosti a pojišťovny spolu s individuálními turisty
- vzdělávací instituce
- umělecké instituce

by si měli uvědomovat, že podle zjištění popsaných výše jednají se zločinným státem.

Londýn, 17. června 2019

Příloha č. 2:

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, 12. FUNKČNÍ OBDOBÍ, 131.
USNESENÍ SENÁTU ze 7. schůze, konané dne 20. března 2019

k Petici za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem
/senátní tisk č. 265/11/

Senát

I. bere na vědomí

⁵ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. g.

⁶ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. h a článek 7, odst. 2., písm. g.

⁷ Římský statut Mezinárodního trestního soudu 1999, článek 7, odst. 1, písm. i a článek 7, odst. 2., písm. j.

petici č. 11/18 - „Za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem“ obsaženou v senátním tisku č. 265;

II. žádá

Ministerstvo zahraničních věcí ČR,

aby podrobně prošetřilo informace vycházející z petice, kterou podepsalo více než 37 tisíc podporovatelů, a informovalo Senát PČR o vývoji vztahu mezi praktikujícími Falun Gong a vládou ČLR;

III.

1. vyjadřuje znepokojení, že státní orgány Čínské lidové republiky rozsáhle porušují lidská a občanská práva příslušníků národnostních menšin žijících v Autonomních oblastech Sin-ťiang a Tibet.

2. vyjadřuje znepokojení, že na území Čínské lidové republiky dochází ze strany jejích státních orgánů k soustavnému porušování svobody náboženského vyznání příslušníků náboženských skupin křesťanů, praktikujících Falun Gong a muslimů.

3. vyjadřuje podporu příslušníkům národnostních menšin uvedených v bodě 1 tohoto usnesení a jejich rodinám a příslušníkům náboženských skupin uvedených v bodě 2 tohoto usnesení a jejich rodinám.

4. vyzývá vládu České republiky, aby vyzvala vládu Čínské lidové republiky k okamžitému zastavení pronásledování jejich občanů na základě jejich víry nebo etnické příslušnosti.

5. vyzývá vládu České republiky, aby vyzvala vládu Čínské lidové republiky k okamžitému propuštění jejich občanů, vězněných na základě jejich politického přesvědčení, víry nebo etnické příslušnosti, z vězení a převýchovných pracovních táborů.

6. vyzývá vládu České republiky, aby vyzvala vládu Čínské lidové republiky k dodržování Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který podepsala dne 5. října 1998, a k jeho ratifikaci.

7. vyzývá prezidenta České republiky, předsedu vlády České republiky, ministra zahraničních věcí České republiky, předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a předsedu Senátu Parlamentu České republiky, aby v rámci jednotné české zahraniční politiky při svých jednáních s představiteli Čínské lidové republiky důsledně uplatňovali zásady uvedené v čl. III body 1 až 6 tohoto usnesení.

IV.

pověřuje předsedu Senátu Parlamentu České republiky, aby s obsahem tohoto usnesení seznámil prezidenta České republiky, předsedu vlády České republiky, ministra zahraničních věcí České republiky a předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Jaroslav Kubera v. r.

předseda Senátu

Jaromír Strnad v. r.

ověřovatel Senátu

644A

Ing. Andrej Babiš
předseda vlády České republiky

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum:	30 -08- 2019
Č.j.	Přílohy
25019/11227	

V Praze, 29. srpna 2019
Čj. 25535/2019-UVCR-3
Interpelace č. 677

Vážený pane předsedo Poslanecké sněmovny,

v souladu s § 112 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Vám zasílám kopii odpovědi na písemnou interpelaci poslankyně PhDr. Olgy Richterové, Ph.D. ve věci: „Politika vůči Číně v souvislosti se zprávami o soustavném porušování lidských práv včetně obchodu s nezákonně odebranými lidskými orgány“.

S pozdravem

Příloha

Vážený pan
Mgr. Radek Vondráček
předseda Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
PRAHA

* P S 1 9 0 0 7 1 7 5 1 *

Ing. Andrej Babiš
předseda vlády České republiky

V Praze ²⁹ . srpna 2019
Čj. 25535/2019-UVCR-2
Interpelace č. 677

Vážená paní poslankyně,

dovolte mi odpovědět na Vaši interpelaci ve věci vládní politiky vůči Číně v souvislosti se zprávami o soustavném porušování lidských práv včetně obchodu s nezákonně odebíranými lidskými orgány.

Otázka č. 1: *O čem skutečně jednala čínská strana dne 27. června 2019 s náměstkem ministra průmyslu a obchodu Ing. Vladimírem Bártlem?*

V červnu 2019 proběhlo v prostorách Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) na úrovni náměstka ministra jednání s čínskou delegací z Centra mezinárodní spolupráce NDRC (National Development and Reform Commission). S touto čínskou vládní institucí spravuje MPO mechanismus konzultací o Listině ekonomických a obchodních projektů v rámci iniciativy „Pás a stezka“ (Belt & Road).

Byly projednávány otázky další ekonomické spolupráce obou zemí s tím, že se předpokládá jejich zaměření na obory s vysokou přidanou hodnotou. Čínské delegaci byla rovněž představena Inovační strategie vlády ČR do roku 2030.

Čínská delegace konstatovala, že vidí další spolupráci v pravidelné aktualizaci Listiny projektů, využívání know-how obou zemí při rozvoji ekonomik střední a východní Evropy, v podpoře tvorby příležitostí pro MSP v rámci e-commerce a ve finanční spolupráci. Bylo rovněž zmíněno udělení partnerského statusu ČR na veletrhu CIEE Šanghaj v listopadu 2019.

Část jednání byla zaměřena na výměnu informací o rozvoji digitalizace v ČR, zvláště digitalizace státní správy.

Téma tzv. společenského kreditu předmětem jednání nebylo.

Otázka č. 2: *Jak Vaše vláda reagovala na to, pokud čínská strana o obsahu jednání ze dne 27. června 2019 neinformovala pravdivě?*

Poté, co byl publikován článek redaktorky Olgy Lomové na serveru Sinopsis, který následně převzala i další média, nechalo MPO vypracovat odborný překlad čínské tiskové zprávy zveřejněné na webových stránkách Centra mezinárodní spolupráce NDRC. Ten byl následně porovnán s překladem tiskové zprávy, kterou na konci svého článku uvádí redaktorka Lomová. Ze srovnání vyplynulo, že tisková zpráva z webových stránek Centra mezinárodní spolupráce NDRC v části informující o schůzce na MPO neobsahuje zmínku o tzv. společenském kreditu. Z důvodu, že nesprávná zmínka o tzv. společenském kreditu se již na webových stránkách nevyskytovala, neshledalo MPO potřebu intervenovat u čínské strany s žádostí o úpravu textu předmětné tiskové zprávy.

Otázka č. 3: *Jak vláda ČR v praxi naplňuje Úmluvu Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány (ratifikovanou v roce 2015) ve spojitosti se situací v Čínské lidové republice?*

Úmluvu Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány (dále jen „Úmluva“), která byla vyhlášena dne 13. února 2018 ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 11/2018 Sb. m. s., Česká republika ratifikovala jako jeden z prvních států dne 21. září 2017. Úmluva vstoupila pro Českou republiku a čtyři další členské státy Rady Evropy v platnost dne 1. března 2018. Do dnešního dne Úmluvu podepsalo 15 států, z nichž 9 Úmluvu ratifikovalo. Jediným nečlenským státem Rady Evropy, který Úmluvu dosud podepsal, je Kostarika. Čínská lidová republika tedy není smluvním státem uvedené Úmluvy.

Česká republika požadavky Úmluvy ve svém právním řádu provádí, a to zejména prostřednictvím trestného činu neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestní zákoník“), trestného činu nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány podle § 165 trestního zákoníku, trestného činu odběru tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu podle § 166 trestního zákoníku a trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 trestního zákoníku.

Vzhledem k tomu, že Čínská lidová republika není smluvní stranou Úmluvy a ustanovení Úmluvy se na třetí země neuplatní, nejsem si vědom souvislosti mezi naplňováním Úmluvy a situací v Čínské lidové republice.

Otázka č. 4: *Způsob, jakým Čínská lidová republika nakládá se svými občany a porušuje jejich základní lidská práva, si všímají i další země. Dvacet dva států včetně našich klíčových spojenců z Německa, Francie a Velké Británie napsalo nejvyšším úředníkům OSN pro lidská práva své výhrady a vyzvalo je k akci. Hodlá se Česko připojit k této aktivitě a upozorňovat na to, že náš obchodní partner zavírá vlastní občany do*

pracovních táborů, využívá je jako levný zdroj orgánů a jejich děti násilně odebírá a převychovává?

Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „MZV“) lidskoprávní situaci v Číně dlouhodobě pozorně sleduje a na porušování lidských práv v zemi reaguje jak bilaterálně, tak na mezinárodních fórech. Stejně jako další demokratické země usilující o dodržování lidských práv jsme znepokojeni vývojem v provincii Sin-ťiang a dalšími případy porušování lidských práv v Číně. Na lidskoprávní situaci v Číně s důrazem na vývoj v provincii Sin-ťiang Česká republika reagovala z pozice člena Rady OSN pro lidská práva (RLP) naposledy ve svém národním prohlášení 3. července 2019 na 41. zasedání RLP, tedy ještě před vznikem společného dopisu více než 20 států s obdobným apelem, jež byl adresován v červenci 2019 předsedovi RLP a vysoké komisařce OSN pro lidská práva. Z tohoto důvodu se k tomuto společnému dopisu ČR nepřipojila. Ve svém prohlášení ČR mj. zdůraznila nutnost, aby Čína dodržovala své mezinárodní závazky a plně spolupracovala s Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva (OHCHR) a to i ve vztahu k Sin-ťiang a Tibetu.

Vedle toho ČR v prohlášení vyzvala Čínu k propuštění obránců lidských práv a zmínila tři konkrétní případy (Wang Quangzhang, Yu Wensheng, Tashi Wangchuk) a zmínila 30. výročí krvavého potlačení pokojných demonstrací za demokracii na náměstí Nebeského klidu v Pekingu (v den tohoto výročí 4. června 2019 MZV rovněž vydalo tweet se zdůrazněním, že lidská práva byla a zůstanou pevnou součástí česko-čínských vztahů).

V podobném duchu se ČR k situaci v Číně vyjádřila i na předešlém zasedání RLP v únoru/ březnu 2019. V národním vystoupení v obecné debatě k situacím vyžadujícím pozornost RLP tehdy vyzvala Čínu k zastavení pronásledování a "převýchovy" etnických a náboženských menšin v provincii Sin-ťiang. V prohlášení dále ČR vyzvala čínskou vládu k propuštění všech vězněných obránců lidských práv a vedle dalších jmenovala i ujurského obránce lidských práv lhama Tohtiho.

ČR nadále sleduje osud svých lidskoprávních doporučení Číně z Univerzálního periodického přezkumu (UPR). V návaznosti na usnesení Senátu Parlamentu ČR z 20. března 2019 k petici s názvem „Za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem“ (senátní tisk č. 265/11) zaslal ministr zahraničí Tomáš Petříček 16. dubna 2019 dopis předsedovi senátu Jaroslavu Kuberovi. V dopise ministr shrnuje aktivity ČR na podporu lidských práv v Číně a ujišťuje předsedu senátu, že MZV bude nadále lidskoprávní vývoj v Číně bedlivě sledovat a že i v budoucnu povede s Čínou o lidských právech otevřený dialog. O petici a souvisejícím senátním usnesení MZV informovalo velvyslanectví České republiky v Pekingu a instruovalo jej, aby situaci příznivců Falun Gong v Číně, jakož i porušování práv těchto osob průběžně monitorovalo.

Otázka č. 5: *V kontextu lidských práv nelze přehlížet ani to, že Komunistická strana Číny je zásadně prorostlá byznysem, ovládá technologie a má plnou vládu nad internetem – sledování všech občanů je na takové úrovni, že narušení soukromí je téměř všudypřítomné. Tematizuje nějak Vaše vláda při jednání s Čínskou lidovou republikou i tyto skutečnosti?*

Právo na soukromí a související svobodný přístup k informacím či svoboda vyjadřování a médií jsou klíčové pro zdravý vývoj společnosti. Tato práva musí být zaručena. ČR doporučila Číně během jejího posledního UPR v listopadu 2018, aby zrušila či revidovala své zákony porušující svobodu vyjadřování, jmenovitě i např. cenzuru, a umožnila svým občanům svobodný přístup k informacím. V jiném doporučení ČR vyzvala Čínu k ratifikaci Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (ICCPR), který mj. zakotvuje právo na soukromí (článek 17) či svobodu vyjadřování (článek 19). Podobné doporučení k ratifikaci ICCPR formulovala ČR již během předešlého UPR Číny v roce 2013. Přestože tehdy Čína toto doporučení přijala, v roce 2018 doporučení k ratifikaci ICCPR odmítla. MZV bude nadále usilovat o to, aby Čína tuto klíčovou lidskoprávní úmluvu ratifikovala a poté i důsledně implementovala a dodržovala.

Otázka č. 6: *Jaký postoj zaujímá Česko reprezentované Vaší vládou ke konečnému rozsudku Londýnského tribunálu?*

ČR zaznamenala iniciativu zaměřenou na prozkoumání podezření z nezákonně odebíraných lidských orgánů vězňům svědomí v Číně (tzv. China Tribunal). Tento „lidový tribunál“ (people’s tribunal) není součástí britského soudního systému, ani součástí mezinárodní organizace, jíž by byla ČR členem, a ani nemá mandát žádné takové mezinárodní organizace. MZV však dlouhodobě podporuje angažmá nezávislé občanské společnosti ve prospěch dodržování lidských práv, včetně aktivit poukazujících na porušování lidských práv a zajištění spravedlnosti pro oběti porušování lidských práv. Zjištění panelu odborníků tzv. China Tribunal budeme pečlivě studovat. Jak je uvedeno výše (odpověď na otázku č. 4), velvyslanectví ČR v Pekingu problematiku nezákonně odebíraných lidských orgánů v Číně průběžně sleduje.

S pozdravem

Vážená paní
PhDr. Olga Richterová, Ph.D.
poslankyně
Poslanecké sněmovny PČR
PRAHA